

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 18/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok łączny Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. akt III K 245/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

# na niekorzyść		
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów	
---	--

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu
-----------------------	-------	----------------------------------

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Obrońca skazanego P. M. (1), na podstawie art. 444 § 1 k.p.k. i art. 427 § 1 i 2 k.p.k. wskazał, że zaskarżył powyższy wyrok łączny w zakresie dotyczącym:</p> <p>„1. pkt I ww. wyroku co do wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności wymierzonej skazanemu;</p> <p>2. pkt II ww. wyroku co do wymiaru łącznego zakazu zbliżania się do S. M. (1), K. M. i A. M. orzeczonego wobec skazanego”</p> <p>i zarzucił:</p> <p>„a) na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść wyroku, poprzez błędną</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

ocenę Opinii o skazanym z dnia 20 sierpnia 2021 r. przejawiającą się w uznaniu, że opinia ta nie jest wzorowa, podczas gdy z opinii tej wynika w szczególności, że skazany odbywa terapię dla uzależnionych i przejawia krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw, a także że zachowanie skazanego jest nienaganne, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, poprzez uznanie, że wobec skazanego nie należy zastosować zasady absorbcji;

b) na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąco niewspółmierność kary łącznej wymierzonej skazanemu w pkt I ww. wyroku, opartą w dużej mierze o zasadę kumulacji, bez należytego uwzględnienia pozytywnej prognozy wobec skazanego, którą sformułować można na podstawie Opinii o skazanym z dnia 20 sierpnia 2021 r., a także bez należytego uwzględnienia związku przedmiotowo-podmiotowego pomiędzy dwoma z trzech przestępstw, za które zostały orzeczone kary jednostkowe, czego skutkiem jest rażąco surowa i niesprawiedliwa kara;

c) na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąco niewspółmierność łącznego zakazu zbliżania się orzeczonego wobec skazanego w pkt II ww. wyroku, w maksymalnym wymiarze

	<p><i>przewidzianym przez art. 86 § 1 k.k., bez należytego uwzględnienia okoliczności sprawy, które przemawiają za zastosowaniem zasady absorpcji przy określeniu wymiaru kary łącznej w niniejszym postępowaniu, nie zaś zasady kumulacji.”</i></p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja wniesiona przez obrońcę skazanego P. M. (1) zasługiwała na częściowe uwzględnienie. Podniesiony w niej zarzuty rażącej niewspółmierności wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności (tudzież łącznego środka karnego) okazały się trafne, co do zasady, aczkolwiek nie co do skali wyrażonej w petitum środka odwoławczego. W konsekwencji implikowało to odpowiednią zmianę zaskarżonego wyroku przez sąd ad quem.</p> <p>Na wstępie rozważań zauważyć przede wszystkim należy, że w niniejszej sprawie od początku niekwestionowana przez żadną ze stron była trafność określenia przedmiotowego zakresu prowadzonego postępowania, o wydanie wyroku łącznego, wobec skazanego P. M. (1). Nie ma też żadnego racjonalnego powodu do podważania prawidłowości ustaleń Sądu I instancji co do kar podlegających łączeniu, które in concreto obejmują skazania ww. trzema wyrokami, a mianowicie:</p> <p>1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 12 stycznia 2018 r., w sprawie o sygn. akt III K 140/17, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z</p>		

art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w okresie od 9 lipca 2014 r. do 28 lipca 2014 r. - na karę 1 roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3 (zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności),

2) wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 22 września 2020 r., w sprawie o sygn. akt II K 1238/19, za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w okresie od maja 2016 r. do 23 sierpnia 2019 r. - na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, z zakazem zbliżania się do pokrzywdzonych na odległość mniejszą niż 50 metrów przez okres 3 lat,

3) wyrokiem Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 1 grudnia 2020 r., w sprawie o sygn. akt. II K 567/20, za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w okresie od 17 stycznia 2020 r. do końca lutego 2020 r. - na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z zakazem zbliżania się do pokrzywdzonych na odległość mniejszą niż 50 metrów przez okres 3 lat.

Generalnie prawidłowo także - co do zasady - w oparciu o unormowania art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu przepisów obowiązującym od dnia 01.07.2015 r. do dnia 23.06.2020 r.), Sąd I instancji ustalił i opisał katalog kar zasadniczych (i środków karnych) podlegających łączeniu, co w konsekwencji umożliwiło orzeczenie wobec ww. skazanego kary łącznej pozbawienia wolności oraz łącznego zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych (S. M. (1),

K. M. i A. M.). Jednocześnie Sąd I instancji trafnie wskazał, na podstawie art. 576 § 1 k.p.k., że w pozostałym zakresie łączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu. Tego etapu rozwiązań Sądu Okręgowego autor apelacji w ogóle nie kwestionuje, skupiając się, zarówno w sformułowanych zarzutach jak i przywołanej na ich poparcie argumentacji, wyłącznie na problematyce błędnej oceny opinii o skazanym (nadesłanej z jednostki penitencjarnej), jak i konsekwencji - rażącej niewspółmierności (surowości) orzeczonej wobec P. M. (1) kary łącznej pozbawienia wolności (środka karnego). Nota bene w tym samym duchu utrzymane jest stanowisko wyrażone przez ww. skazanego, w korespondencji skierowanej do Sądu Okręgowego w Szczecinie, już po wydaniu zaskarżonego wyroku łącznego.

Prima facie wywody przedstawione w apelacji obrońcy, w których generalnie odwołuje się on do wybranych przez siebie judykatów (tj. wyroku SA w Szczecinie z dnia 28 lutego 2019 r. [sygn. akt II AKa 270/18] oraz wyroku SA w Krakowie z dnia 20 lutego 2018 r., [sygn. akt II AKa 1/18]), wydają się być - na poziomie bardzo ogólnym - trafne. Rzecz jednak w tym, że niewątpliwie byłyby one bardziej interesujące, rzeczowe i profesjonalne oraz zasługiwały na pełną akceptację sądu ad quem, gdyby (zamiast dwóch wybiórczo przywołanych wyroków), uwzględniały one odpowiednie (reprezentatywne) spectrum orzecznictwa sądów powszechnych (i Sądu Najwyższego), wsparte poglądami doktryny; a przede wszystkim - gdyby wszystkie prezentowane przez obrońcę tezy - mogły mieć i

miały in concreto realne odniesienie do sytuacji skazanego P. M. (1) i rzeczywiście mogły skutkować zastosowaniem postulowanej przez obrońcę „zasady absorpcji”.

Podkreślić zatem należy, że kara łączna - zgodnie z dyspozycją art. 85a k.k.- ma przede wszystkim realizować cele zapobiegawcze i wychowawcze, które winna osiągnąć w stosunku do skazanego, ale też uwzględniać potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W ramach tak opisanych celów racjonalnej „polityki karnej” mieszczą się oczywiście i te przesłanki, które zostały wypracowane w orzecznictwie sądowym, ukierunkowane zarówno na ocenę osoby sprawcy, jego cech osobowych i dotychczasowej linii życiowej, jak i analizę popełnianych przez niego przestępstw w ujęciu przedmiotowym (w tym np. zbieżność rodzajowa atakowanych dóbr prawnych, okresy czasu pomiędzy przestępstwami). Wskazany w ww. przepisie katalog przesłanek wymiaru karu łącznej nie jest oczywiście wyczerpujący (zwrot „przede wszystkim”) co oznacza, że w sytuacji, gdy kara łączna ma stanowić niejako podsumowanie dotychczasowej przestępczej działalności skazanego, oczywiste jest, że winna ona uwzględniać także stopień związku podmiotowo - przedmiotowego poszczególnych przestępstw. Dopiero bowiem łączne uwzględnienie wszystkich powyższych przesłanek i oczywiście kar (lub kar łącznych) wymierzonych dotychczas i podlegających łączeniu, pozwala na prawidłowe ukształtowanie wymiaru orzekanej kary łącznej.

Aplikując powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że Sąd I instancji w zasadniczo prawidłowy sposób ustalił opisane wyżej okoliczności i te przesłanki, które winny mieć decydujący wpływ na wymiar kary łącznej (łącznego środka karnego) w niniejszym postępowaniu, aczkolwiek proces ich dalszego, niezbyt precyzyjnego wyważenia, w efekcie doprowadził do wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności (i środka karnego) w wysokości odpowiadającej raczej górnej ustawowej granicy (zasadzie kumulacji), co nie do końca koresponduje - w przekonaniu Sądu Apelacyjnego - z argumentami działającymi na korzyść P. M. (1), w procesie wymiaru kary łącznej. Z tego też właśnie powodu zaskarżony wyrok wymagał odpowiedniej korekty, rzecz jasna zgodnie z kierunkiem wniesionego środka odwoławczego.

W przekonaniu obrońcy do wydania wadliwego orzeczenia doszło przede wszystkim na skutek błędnej oceny opinii o skazanym z dnia 20 sierpnia 2021 r. (nadesłanej przez właściwą jednostkę penitencjarną), co miało przejawiać się w niezasadnym uznaniu, że „opinia ta nie jest wzorowa”. Rozwijając tę tezę w uzasadnieniu swej skargi obrońca podnosi nawet, iż treść tej opinii „(...) pozwala skonstatować, że wobec skazanego sformułować można pozytywną prognozę kryminologiczną” (str. 3 in fine apelacji). Ta lakoniczna, jednozdaniowa konstatacja uzasadnienia, nie wystarcza jednak do zaaprobowania zasadności pierwszego sformułowanego zarzutu, iż rzeczywiście doszło do obrazy

przepisów postępowania (art. 438 pkt 3 k.p.k.), tj. art. 7 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść wyroku, poprzez błędną ocenę ww. opinii (opisanej w punkcie a petitum). W przekonaniu skarżącego obrońcy opinia ta winna być oceniona jako „wzorowa”, skoro wynika z niej, iż: „(...) skazany odbywa terapię dla uzależnionych i przejawia krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw, a także że zachowanie skazanego jest nienaganne”, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, poprzez uznanie, że wobec skazanego nie należy zastosować zasady absorbcji. Rzecz jednak w tym, że w tej właśnie opinii (datowanej na dzień 20.08.2021 r.) jasno przecież wskazano, iż „(...) skazany do Zakładu Karnego w Ławie przybył w dniu 09.08.2021 r. celem odbycia terapii dla uzależnionych od alkoholu”, zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary należy ocenić jako dobre, stara się przestrzegać porządku i dyscypliny, w stosunku do przełożonych jest regulaminowy, polecenia wykonuje bez uwag, nie sprawia problemów wychowawczych, w środowisku współosadzonych funkcjonuje „raczej zgodnie”, był nagrodzony regulaminowo 2 razy, a karany dyscyplinarnie nie był. Podniesiono w niej także, iż „(...) osadzony został zdiagnozowany jako osoba uzależniona od alkoholu i w związku z tym w chwili obecnej jest w trakcie terapii dla uzależnionych od alkoholu w oddziale terapeutycznym w tutejszej jednostce penitencjarnej, zaś termin zakończenia terapii przypada na dzień 10.11.2021 r. (opinia o skazanym z ZK w Ławie - k. 52). Nie sposób zatem podzielić zapatrywania obrońcy, że opinia

ta jest istotnie „wzorowa”, zaś treść tej opinii (z dnia 20.08.2021 r.), a zatem wydanej przecież niespełna po 11 dniach od czasu rozpoczęciu terapii (09.08.2021 r.) pozwalała już w sposób definitywny „(...) obiektywnie stwierdzić, że wobec skazanego sformułować można pozytywną prognozę kryminologiczną”. Wydaje się, że autor omawianej apelacji mimowolnie łączy też w swych rozważaniach inny wątek, a mianowicie - ziszczenia się przesłanek (podstaw) stosowania warunkowego przedterminowego zwolnienia. Przypomnieć w tym miejscu tylko należy, że skazanego na karę pozbawienia wolności sąd może warunkowo zwolnić z odbycia reszty kary tylko wówczas, gdy jego postawa, właściwości i warunki osobiste, uzasadniają przekonanie, że skazany po zwolnieniu będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa (art. 77 § 1 k.k.). Rzecz jednak w tym, że i wówczas, ustalenie owej „pozytywnej prognozy” (o której mowa w ww. przepisie) wobec osoby skazanego musi stanowić wynik rozważań kompleksowych, będących rezultatem kumulatywnej oceny wszystkich kryteriów warunkowego zwolnienia, zawartych w normie art. 77 § 1 k.k., a nie zaś efekt wybiórczego eksponowania jedynie części z nich (zob. wyrok SN z 27.11.2019 r., V KK 582/19, LEX nr 2753621), a takie wybiórcze spojrzenie przedstawia tymczasem obrońca skazanego, który ewidentnie nie dostrzega, że sąd wymierzając karę łączną powinien kierować się przede wszystkim wynikającymi z ustawy karnej dyrektywami wymiaru tej kary. Nie można jednak generalnie odmówić racji autorowi apelacji,

gdy podnosi, że ukształtowany w zaskarżonym wyroku łącznym, wobec skazanego P. M. (1), łączny wymiar represji jest zbyt surowy, skoro ukształtowany został bądź wprost na zasadzie kumulacji (vide wymiar łącznego zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych [S. M. (1), K. M. i A. M.] – na okres 6 lat), bądź też na zasadzie zbliżonej do owej reguły kumulacji (vide kara łączna – 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności). W przekonaniu sądu ad quem, na podstawie ujawnionych w niniejszym postępowaniu okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, należy jednak przyjąć, iż istotnie zachodzi różnica (dysproporcja) pomiędzy sumą kar zasadniczych i środków karnych, wymierzonych przez sąd I instancji, a dolegliwością jaką należałoby skazanemu wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania sądowych reguł kształtowania kary łącznej zdefiniowanych w art. 85a k.k., a który to przepis nakazuje przy orzekaniu kary łącznej, brać pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (tzw. dyrektywy prewencyjne). Dyrektywa prewencji indywidualnej ukierunkowana jest przy tym z jednej strony na czynienie zadość sprawiedliwości, z drugiej na zapobieżenie powrotowi skazanego do przestępstwa. Natomiast potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, czy inaczej społeczne oddziaływania kary jako jeden z celów kary są podyktowane potrzebą przekonania społeczeństwa o nieuchronności kary za naruszenie

dóbr chronionych prawem i nieopłacalności zamachów na te dobra, wzmożenia poczucia odpowiedzialności, ugruntowania poszanowania prawa i wyrobienia właściwego poczucia sprawiedliwości oraz poczucia bezpieczeństwa. Nie są one oczywiście równoznaczne z wymaganiem wymierzania wyłącznie surowych kar, aczkolwiek jej oczywiście nie wykluczają. Oznaczają jednak przede wszystkim potrzebę wymierzenia takich kar, które odpowiadają społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dają gwarancję skutecznego zwalczania przestępczości oraz tworzą atmosferę zaufania do obowiązującego systemu prawnego. Rzecz bowiem przede wszystkim w tym, aby skazanego wdrożyć do przestrzegania porządku prawnego oraz do poszanowania zasad współżycia społecznego a tym samym przeciwdziałać jego powrotowi do przestępstwa. Temu zaś orzeczona wobec P. M. (1) – przez sąd ad quem - kara łączna (w wymiarze 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności), tudzież łączny środek karny (orzeczony - z uwzględnieniem wskazań art. 90 § 2 k.k. - w wymiarze 4 lat) niewątpliwie czynią zadość. W tym miejscu poczynić należy uwagę, że odpowiednie stosowanie przepisów o karze łącznej w razie orzeczenia za zbiegające się przestępstwa środków karnych tego samego rodzaju (art. 90 § 2 k.k.) należy rozumieć jako możliwość orzeczenia łącznego środka karnego w granicach od najsurowszego jednostkowego do ich sumy, nie przekraczając 20 lat (15 lat do 30 czerwca 2015 r.), albo w szczególnych sytuacjach przewidzianych ustawą – w wymiarze 25 lat (art. 86 § 1 i 1a k.k.) [zob. postanowienie SN z

21.11.2019 r., II KK 361/18, OSNKW 2020, z. 1, poz. 3].

Jedynie uzupełniająco wskazać należy, że nie sposób zaakceptować wyłącznie werbalnego argumentu autora apelacji, że za ukształtowaniem łącznego środka karnego na zasadzie absorpcji ma przemawiać rzekomo to, iż „dzieci skazanego są w takim wieku, w którym tak długa rozłąka z ojcem jest nie do pogodzenia z ich prawidłowym rozwojem” (a zatem inne, niż ustawowe okoliczności), jeśli zważyć choćby na przyczyny determinujące orzeczenie tychże środków karnych (popelnienie przestępstwa znęcania się fizycznego i psychicznego nad pokrzywdzonymi [żoną i małoletnimi dziećmi]).

Sąd Apelacyjny dodatkowo uwzględnił w swojej ocenie wszystkie te, pozytywne dla P. M. (1) okoliczności, jakie płyną z treści (nowej) opinii o skazanym (z dnia 26.05.2022 r.), gdzie wprost podniesiono m.in., że: ww. odbywa karę w systemie programowego oddziaływania, ukończył program podstawowej psychoterapii uzależnienia, obecnie efekty prowadzonych wobec skazanego oddziaływań uznać można za umiarkowane, był nagradzany regulaminowo (5 razy), nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej, prezentuje krytyczny stosunek wobec popełnionego przestępstwa (opinia Z-cy Dyrektora ZK w Nowogardzie - k. 135-136).

W przekonaniu sądu ad quem, brak jest jednak jakiegokolwiek racjonalnego powodu do takiego, dalszego łagodzenia orzeczonej kary łącznej (tudzież środka karnego), jak postuluje to obrońca w apelacji. Co więcej tego typu

ewentualne postąpienie, byłoby nieuprawnionym premiowaniem skazanego tylko dlatego, że popełnił szereg przestępstw. Nie sposób pominąć, że kara łączna pozostaje wszak karą orzecaną za „całokształt” przestępczej działalności, a jako taka winna być również karą sprawiedliwą. Ta, orzeczona przez sąd ad quem, wobec skazanego P. M. (1) taką zaś niewątpliwie jest. Przypomnieć w tym miejscu należy, że skoro orzekanie o karze łącznej w wyroku łącznym, który zapada po uprawomocnieniu się rozstrzygnięcia także co do kar, jest także wymierzaniem kary (zob. wyrok SN z 20.02.1995 r., II KRN 2/95, OSNKW, z. 3-4, poz. 17; P. Kardas [w:] System Prawa Karnego. Nauka o karze. Sądowy wymiar kary. Tom 5, red. J. Kaczmarek, W-wa 2017; D. Kala, M. Klubińska: Kara łączna i wyrok łączny, Kraków 2017), to w takim układzie oczywistym jest, iż P. M. (1) wymaga jednak odpowiednio dłuższego procesu resocjalizacji, niż to postrzega obrońca, czy wreszcie sam skazany. Orzeczona w instancji odwoławczej (na zasadzie asperacji) kara łączna pozbawienia wolności (tudzież łączny środek karny), jawią się zatem jako sankcje czyniące zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości oraz spełniające w sposób właściwy oczekiwania w zakresie kształtowania prawidłowej świadomości prawnej społeczeństwa, a przede wszystkim cele wychowawcze i zapobiegawcze, które to winna osiągnąć w stosunku do skazanego (arg. ex art. 85a k.k.). W szczególności chodzi o to, by właściwie ukształtowana kara łączna oddziaływała wychowawczo na sprawcę i chroniła w odpowiednim stopniu społeczeństwo przed niebezpieczeństwem dopuszczenia się przez niego czynu zabronionego.

Popelnienie przez sprawce dwóch lub więcej przestępstwa jest czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzeczeniem kary łącznej surowszej od wynikającej z prostej absorpcji. Zgodzić się należy z poglądem, że instytucja kary łącznej nie polega w istocie na automatycznym niejako zmniejszeniu dolegliwości za przestępstwo już popełnione, ale służy racjonalizacji wykonania kary pochodzących z różnych skazań - zgodnie z aktualizowanymi na bieżąco celami tychże kar. Zatem odpowiednim rozwiązaniem pozostaje przyjęcie zasady asperacji, pomagającej odnaleźć właściwą równowagę pomiędzy skrajnymi rozwiązaniami (kumulacji i absorpcji). Nadmierne zatem redukcje dolegliwości karnej w stosunku do osoby wchodzącej już w konflikty z prawem, dopuszczającej się tego typu przestępstw jak skazany, mogłoby wywołać w społeczeństwie wrażenie pobłażliwości i tolerowania wręcz przestępczej działalności, zamiast poczucia należytej odpłaty, właściwego podsumowania przestępczej działalności skazanego. W ślad za Sądem Najwyższym wypada także zauważyć, że wyrok łączny jest instytucją mającą racjonalizować wymiar kary, a nie służyć tylko i wyłącznie poprawie sytuacji skazanych (zob. postanowienie SN z 22.09.2016 r., III KK 140/16, LEX nr 2142559).

Jedynie na marginesie tych rozważań, należy dodatkowo odnotować uwagę, iż - jak wynika z materiału aktowego - z dniem 07.05.2022 r. skazany P. M. (1) zakończył odbywanie kary jednostkowej, orzeczonej wyrokiem SR w Goleniowie w sprawie II K 1238/19 (opinie k. 52 i 135).

Powyższe oznacza, wobec treści przepisu art. 85 § 2 k.k., że ta kara jednostkowa nie mogłaby być objęta, co do zasady, węzłem kary łącznej, gdyż „podstawą łączenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1 (art. 85 § 2 k.k.). W przekonaniu sądu ad quem takie postąpienie doprowadziłoby w efekcie jednak do pogorszenia sytuacji ww. skazanego, obiektywnie wprost związanej przecież z okresem kary pozbawienia wolności, którą już odbył i tej kary, która by mu pozostała do odbycia. Wprawdzie prawo procesowe służy do realizacji norm prawa karnego materialnego, a zatem - co do zasady - nadrzędność przepisów prawa karnego materialnego nad procesem karnym stanowi ważną dyrektywę interpretacyjną (A. Murzynowski: Istota i zasady procesu karnego, W-wa 1994, s. 58-69), rzecz jednak w tym, że niejednokrotnie barierą do realizacji norm prawa karnego materialnego, będą bezsporne przepisy prawa procesowego, zwłaszcza zaś zakazy procesowe, a w postępowaniu odwoławczym - zakaz reformationis in peius z art. 434 § 1 k.p.k. Przez pryzmat tej właśnie reguły analizując warunki normatywne do orzekania kary łącznej (z uwzględnieniem treści art. 85 § 2 k.k.), określając zbieg kar, a następnie rozważając jej wymiar (mając na uwadze treść art. 86 § 1 k.k.), tudzież rozważając wniesienie (w niniejszej sprawie) apelacji tylko na korzyść P. M. (1) i konieczność niepogorszenia sytuacji skazanego (art. 434 § 1 k.p.k.), w przekonaniu sądu ad quem należy mieć jednak na uwadze całokształt sytuacji ww. skazanego będącej następstwem

wydania (zmienionego) wyroku łącznego, a związanej także z okresem kary pozbawienia wolności, którą już odbył i która pozostałaby mu do odbycia (mając choćby na uwadze wzmiankowaną powyżej instytucję probacyjną z art. 77 k.k. i związaną z nią konieczność odbycia określonego quantum kary). Reasumując, przepis art. 434 § 1 k.p.k. wprost „zablokował” Sądowi Apelacyjnemu możliwość dostosowania treści wyroku sądu pierwszej instancji do przepisów prawa karnego materialnego, w tym także do art. 85 § 2 k.k. (zob. uwagi SN zawarte w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 stycznia 2019 r., V KK 516/18, LEX nr 2632297).

Sąd Apelacyjny, wydanym wyrokiem reformatoryjnym, w swym głębokim przekonaniu, doprowadził od takiego ukształtowania kary łącznej pozbawienia wolności (tudzież łącznego środka karnego), że jest ona współmierna, sprawiedliwa i we właściwym stopniu uwzględnia dyrektywy wymiaru kary łącznej, a zatem uwzględnia aktualną potrzebę odpowiedniego oddziaływania, wobec skazanego P. M. (1), ze względu na cele zapobiegawcze i wychowawcze, a jednocześnie realizuje postawione przed nią zadania w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wniosek

Obrońca w konkluzji wniosł o: „zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie kary łącznej w wymiarze 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz łącznego zakazu zbliżania się do S. M. (1), K. M. i A.

- # zasadny
- # częściowo zasadny
- # niezasadny

<p>M. na okres 3 lat i 1 miesiąca”. Przedstawiono też wnioski o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Przyczyny dla których uznano wnioski apelacji za częściowo zasadny przedstawiono we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>5.1.1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>5.2.1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że orzeczoną wobec skazanego P. M. (1), w</p>	

punkcie I karę łączną pozbawienia wolności - obniżył do 2 lat i 4 miesięcy, a także złagodził orzeczony w punkcie II łączny okres zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych – do 4 lat.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Wszystkie zaprezentowane w powyższych rozważaniach sądu ad quem racje, spowodowały określoną korektę wyroku łącznego Sądu I instancji. W ten sposób zaskarżonemu wyrokowi został przywrócony praworządny charakter.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
pkt II	Reasumując, wszystkie zaprezentowane powyżej względy spowodowały, że Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., dokonał w zaskarżonym wyroku określonej zmiany. W pozostałej zaś części, nie stwierdzając uchybień, które należałoby brać pod uwagę z urzędu (art. 435, art. 439 § 1, art. 440 oraz art. 455 k.p.k.) utrzymał w go mocy, uznając ostateczne rozstrzygnięcie za trafne, słuszne i sprawiedliwe.	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
pkt III i IV	<p>Orzeczenie o zasądzeniu na rzecz obrońcy z urzędu odpowiedniego wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną skazanemu w niniejszym postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, znajduje swoje uzasadnienie w przepisach art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz.U.2022.1184 t.j.) oraz § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 t.j.).</p> <p>Zwolnienie P. M. (1) od wydatków za postępowanie odwoławcze i obciążenie nimi Skarbu Państwa, spowodowane było uznaniem, że uiszczenie ich przez skazanego, z uwagi na stan majątkowy i pobyt w izolacji penitencjarnej, byłoby dla niego nadmiernie uciążliwe (art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.).</p>

Mając na uwadze zaprezentowane powyżej względy, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

7. PODPIS

SSA Jacek Szreder SSA Małgorzata Jankowska SSA Stanisław Stankiewicz

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca skazanego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok łączny Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. akt III K 245/21		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana